

Classe des Sciences naturelles et médicales
Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen

24.III.2026

**Het Indonesische enigma: *Lepra bubalorum* en (post-)koloniale
wetenschappelijke continuïteit**

door

Toine PIETERS*

TREFWOORDEN. — *Lepra bubalorum*; Koloniale wetenschappelijke erfenis; Nederlands-Indië; Indonesië; Zoönotische reservoirs; *Mycobacterium leprae*-complex; Geschiedenis van de levenswetenschappen.

SAMENVATTING. — Deze lezing onderzoekt de onopgeloste casus van *lepra bubalorum*, een vermoedelijk mycobacteriële huidziekte bij waterbuffels in Indonesië, voor het eerst beschreven in 1926 binnen het koloniale veterinaire onderzoek. De aandoening vertoonde duidelijke klinische en histopathologische overeenkomsten met de ziekte van Hansen. Hoewel zij na 1961 uit beeld leek te verdwijnen, betoog ik dat de ziekte een gefragmenteerde wetenschappelijke aanwezigheid behield. Aan de hand van archiefmateriaal, een Indonesische film uit de jaren zestig en tijdens de Japanse bezetting verzamelde buffelweefsels laat ik zien hoe koloniale kennisinfrastructuren doorwerken in hedendaagse discussies over mogelijke zoönotische reservoirs binnen het *Mycobacterium leprae*-complex. De casus belicht de verweven geschiedenis van mens- en dierziekten.

KEYWORDS. — *Lepra bubalorum*; Colonial Scientific Heritage; Dutch East Indies; Indonesia; Zoonotic Reservoirs; *Mycobacterium leprae* Complex; History of Life Sciences.

SUMMARY. — *The Indonesian Enigma: Lepra bubalorum and (Post-)Colonial Scientific Continuity*. — This lecture deals with the unsolved case of *lepra bubalorum*, a presumed mycobacterial skin disease in water buffaloes in Indonesia, first described in 1926 in colonial veterinary research. The condition showed clear clinical and histopathological similarities with Hansen's disease. Although it seemed to disappear after 1961, I argue that the disease retained a fragmented scientific presence. Using archival sources, an Indonesian film from the 1960s, and buffalo tissue samples collected during the Japanese occupation, I demonstrate how colonial scientific infrastructures continue to influence contemporary discussions about possible zoonotic reservoirs within the *Mycobacterium leprae* complex. The case study highlights the intertwined history of human and animal diseases.

*Freudenthal Institute, Utrecht University.
Email: t.pieters@uu.nl